

וַיֵּצֵאוּ אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדָנָי לַעֲשׂוּ כֹה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם לִבִּן זָרְתִי וְאֹזֶר עַד עֵתָה . מִיָּד פָּתוּחַ יַעֲקֹב לְאֶתְהַפְכָּא לִיה לַעֲבָדָא , בְּגִין דְּלֹא יִסְתַּכַּל עֲשׂוּ בְּאֵינוֹן בְּרַכָּאן דְּבִרְכִיה אָבוּי , דְּהָא יַעֲקֹב סָלִיק לִוְן לְבִתֵּר כְּדָקָא אֲמַרְן .

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מֵאֵי זִמְנָא יַעֲקֹב דְּשִׁדְר לִיה לַעֲשׂוּ וְאָמַר עִם לִבִּן זָרְתִי , וְכִי מַה עָבִיד בְּשִׁלְיוּוֹתֵיה דְּעֲשׂוּ (דֹּאמַר) מַלְכָּה דָּא . אֲלָא לִבִּן דְּהָאֲרַמִּי קָלִיה אֲזִיל בְּעַל מָא דְּלֹא הוּוּ בַר גֵּשׁ דִּישְׁתַּזִּיב מִנִּיה , דְּהוּוּ הוּוּ וּזְרִישׁ בְּזוּרְשִׁין וְרַב בְּקוֹסְמִין , וְאָבוּי דְּבַעוֹר הוּוּ , וּבַעוֹר אָבוּי דְּבַלְעָם , דְּכַתִּיב (וַהֲשִׁיעַ יְיָ) בְּלַעַם בֶּן בְּעוֹר הַקּוֹסִם , וְלִבִּן זִכְּסָם בְּזוּרְשִׁין וְקוֹסְמִין יֵת יֵר מִכְּפֻלְהוּ , וְעִם כֹּל דָּא לֹא יִכִּיל בְּיַעֲקֹב . וּבַעַא לְאֹבְדָא לִיעֲקֹב בְּכַמְהָ זֵינִין הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב , (דְּבָרִים כו) אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבוּי .

אָמַר רַבִּי אָבָא כּוּלִי עַלְמָא הוּוּ יְדַעִי דְּלִבִּן הוּוּ רַב זִכְּסִימִין וּזְרִישִׁין וְקוֹסְמִין , וּמֵאֵן דְּבַעִי לְאֹבְדָא בְּזוּרְשִׁין לֹא אֲשַׁתְּזִיב מִנִּיה , וְכֹל מַה דְּיַדְעַ בְּלַעַם מִנִּיה הוּוּ . וְכַתִּיב בֵּיה בְּבַלְעָם (בְּמַדְבָּר כב) כִּי יִדְעֵתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ מִבְּרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאֵר יוֹאֵר . וְכּוּלִי עַלְמָא הוּוּ מִסֵּת פִּי מִלִּבִּן וּבְזוּרְשִׁין , וּמַלְכָּה קְדָמָאָה דְּשִׁדְר יַעֲקֹב לַעֲשׂוּ אָמַר עִם לִבִּן זָרְתִי .

וְאֵי תִימָא דְּזַעִיר הוּוּ יְרוּז אוֹ שִׁתָּא . לֹא הָכִי , אֲלָא וְאֹזֶר עַד עֵתָה , עֲשִׂרִין שָׁנִין אֶתְאֹזְרִית עִמִּיה . וְאֵי תִימָא דְּלֹא סָלִיק בְּיַדִּי כְּלוּם . וְהֵי לִי שׁוֹר וְזוּמֹר , אֵינוֹן תְּרִין גְּזָרִי דִּינִין , דְּכֹד מִתְּזוּבְרָן תְּרוּוּיָהוּ כְּזוּדָא , לֹא מִתְּזוּבְרָן אֲלָא לְאֹבְדָא עַלְמָא . וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב , (דְּבָרִים כב) לֹא תִזְרַשׁ בְּשׁוֹר וּבְזוּמֹר יוּזְדוּ .

צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְזָה , אֲלִין אֵינוֹן כְּתָרִי תִתָּאֵי דְּקִטְל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּ בְּמִצְרַיִם (שְׁמוֹת יב) בְּכּוֹר בְּהֶמְהָה (שְׁמוֹת יב) בְּכּוֹר הַשְּׂבִי (שְׁמוֹת יא) בְּכּוֹר הַשִּׁפְזָה , הָדָא הוּוּ דְּכַתִּיב צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְזָה . מִיָּד מִסֵּתְפִי הוּוּ עֲשׂוּ וְנִפְקָ לְקַדְמוּתֵיה , וְדוּזִילוֹ הוּוּ לִיה מִיַּעֲקֹב כְּמַה דְּהוּוּ לִיה לִיעֲקֹב מִעֲשׂוּ .

לְבַר גֵּשׁ דְּהוּוּ אֲזִיל בְּאַרְזָא , עַד דְּהוּוּ אֲזִיל שְׁמַע עַל זוּד לְסִטִּים דְּהוּוּ כְּמוֹן בְּאַרְזָא , פָּגַע בֵּיה בַר גֵּשׁ אֲזוּרָא . אָמַר לִיה מִמָּאן אָנְתָּ , אָמַר לִיה מִכְּלוּנִי לְגִיזוֹן אָנָּא , אָמַר לִיה סִטִּי לָךְ מִנְּבִאֵי דְּכָל מֵאֵן דְּקָרִיב בְּהָדָאֵי זוּד וְזוּנָא אָנָּא מִיִּתִּי וְקִטְלִי לִיה . אֲזִל הוּוּ בַר גֵּשׁ לְהוּוּא לְגִיזוֹן , אָמַר לִיה זוּד בַר גֵּשׁ אֶתִּי וְכָל מֵאֵן דִּי קָרִיב בְּהָדִיה גֵּשְׁכִּיה זוּד וְזוּנָא דְּהוּוּ מִיִּתִּי (דָּף קסו ע"א) וּבְמִיתָ .

שָׁמַע הָהוּא לְגִזּוֹן וְדוּחִיל, אָמַר יְאוּת דְּאִוִּיל לְקַבְּלִיהּ וְאִתְפָּיִס בְּהַדְרִיהּ .
עַד דְּחֻמְא לִיהּ הָהוּא בַר נֶשֶׁ , אָמַר, וּוי דְּהִשְׁתָּא יְקַטְלִינָהּ הָהּ וַא
לְגִזּוֹן. שְׂאֵרֵי סְגִיד וְכַרְע לְקַבְּלִיהּ. אָמַר הָהוּא לְגִזּוֹן, אֲלֻמְלֵא הָוּה לִיהּ
בִּידִיהּ וּוּיָא לְקַטְלָא , לֹא סְגִיד פּוֹלֵי הָאֵי לְקַבְּלִי . שְׂאֵרֵי לְגִזּוֹנָא
לְאִתְנַגָּא, אָמַר, הוּאִיל וְכֹל כֶּף פְּרַע לְקַבְּלִי לֹא אֶקְטְלִינָהּ.

כֶּף אָמַר יַעֲקֹב עִם לְבָן גְּרָתִי וְאֲזוּר עַד עֵתָה , עֵשְׂרִין שָׁנִין אִתְנַזְוֵרִית
עַמִּיָּה וְאֲנָא מִיִּיתִי וּוּיָא לְקַטְלָא בְּנֵי נֶשֶׂא . שָׁמַע עֵשׂוֹ, אָמַר, וּוי מֵאן
יָקוּם קַמִּיָּה . דְּהִשְׁתָּא יְקַטְלִינָהּ יַעֲקֹב בְּפּוֹמִיָּה , שְׂאֵרֵי נְפִיק
לְקַדְמוּתִיהּ לְאִתְפָּיִסָא עַמִּיָּה.

כִּינן דְּחֻמְא לִיהּ מַה פְּתִיב וְיִירָא יַעֲקֹב מֵאֵד וְיִצְרָ לֹו , כִּינן דְּקָרִיב
בְּהַדְרִיהּ שְׂאֵרֵי פְרַע וְסְגִיד לְקַבְּלִיהּ . הִדָּא הוּא דְכִתִּיב וְיִשְׁתַּחֲוּוּ אַרְצָה
שִׁבְעַת פְּעֻמִּים עַד גְּ שְׁתֵּוּ עַד אֲזוּוֹי . אָמַר עֵשׂוֹ אֲלֻמְלֵא כֹל כֶּף הָוּה
עַמִּיָּה, לֹא סְגִיד לְקַבְּלִי, שְׂאֵרֵי לְאִתְנַגָּא.

תָּא וּוּיָא, מַה פְּתִיב בְּבַלְעָם (בְּמַדְבַּר כַּב) וְיִבָּא אֱלֹהִים אֶל בַּלְעָם
לִילָהּ. בְּלָבָן פְּתִיב (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְיִבָּא אֱלֹהִים אֶל לְבָן הָאֲרַמִּי
בְּחֻלּוֹם הַפִּלָּה וְיִאמַר לֹו הַשְׁמַר לָךְ פֶּן תִּדְבַּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב וְגו'. פֶּן
תִּדְבַּר, פֶּן תַּעֲשֶׂה לְיַעֲקֹב רָעָה מִבְּעֵי לִיהּ . אֲלֵא לְבָן לֹא רִדָּף
אֲבֹתֵרִיהּ דְיַעֲקֹב בְּוּיָלֵא דְגֻבְרִין לְאֲנָוָא בִּיהּ קָרָבָא. דְּהָא וּוּיָלֵא
דְיַעֲקֹב וּבְנָוֵי רַב מִנֵּיהּ, אֲלֵא לְמַקְטְלִיהּ בְּפּוֹמִיָּה וְלִשְׁיַצָּאָה כִּלְאָ. הִדָּא
הוּא דְכִתִּיב אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי . וּבְגִין כֶּף פֶּן תִּדְבַּר , וְלֹא פְתִיב פֶּן
תַּעֲשֶׂה. וְכִתִּיב יֵשׁ לֹאֵל יְדֵי לַעֲשׂוֹת . מִנֵּין הָוּה יַדַּע דְיִכְלָתָא הָוּה
בִּידִיהּ. אֲלֵא כְּמַה דְּאִתְמַר אֱלֹהֵי אֲבִיכֶם אֲמַשׁ אָמַר אֲכִלִי וְגו'.

וְדֹא הוּא סְהַדוּתָא , דְּפִקִּיד קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לְאִסְהַדָּא . דְכִתִּיב
(דְּבָרִים כו) וְעֲנִית וְאִמַרְתְּ לְפָנַי יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אוֹבֵד אָבִי וְגו'. וְעֲנִית,
כְּמַה דְּאִתְ אָמַר , (שְׁמוֹת כ) לֹא תַעֲנֶה בְּרַעְךָ . (דְּבָרִים יט) עֲנֶה
בְּאֲזוּוֹי.

פְּתִיב בִּיהּ בְּבַלְעָם (בְּמַדְבַּר כד) וְלֹא הִלֵּךְ כְּפַעַם בְּפַעַם לְקִרְאָת
נְזוּשִׁים, דְּהִכִּי הוּא אֲרֻזִּיהּ דְּאִיהּ הָוּה מְנַזֵּשׁ . בְּלָבָן פְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית
ל) נְזוּשִׁתִי, דְּאִשְׁנֻז בְּזוּרְשׁוּי וּבְקִסְמוּי בְּעִסְקָא דְיַעֲקֹב , וְכַד בְּעָא
לְאוּבְדָא לְיַעֲקֹב בְּזוּרְשָׁא וּבְזוּרְשָׁא דִילִיהּ בְּעָא לְאוּבְדִיהּ , וְלֹא
שְׁבָקִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא.

וְהִינֵנוּ דְאָמַר בַּלְעָם בַּר בְּרִיָּה (בְּמַדְבַּר כג) כִּי לֹא נִזְוַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא
קִסַּם בְּיִשְׂרָאֵל, מֵאן יְכִיל לְהוֹן , דְּהָא סְבָאֵי בְּעָא לְאוּבְדָא לְאֲבוּהוֹן

בְּנוֹשִׁים וּבְקַסְמִים דִּילִיָּה וְלֹא סִלְיָא בִּידוּי . דְּלֹא שִׁבְקִיה לְלִטָּ יֵא .
הֲדָא הוּא דְכַתִּיב כִּי לֹא נֹוֹשׁ בִּיעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל .

וּבְכֻלְהוּ עֲשֶׂרָה זִינֵי וְזִרְשִׁין וְקוֹסְמִין דְּקוֹזְטָפִי דְכַתְרִין תַּתְּאִין עֶבֶד לְבָן
לְקַבְלִיה דִּיעֲקֹב וְלֹא יָכִיל . הֲדָא הוּא דְכַתִּיב , (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְתוֹזֵלֵךְ
אֶת מִשְׁפַּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מוֹנִים . דְּכֻלְהוּ עֶבֶד לְבָן לְקַבְלִיה וְלֹא סִלְיָו
בִּידוּי לְאִבְאָשָׁא לִיה , דְכַתִּיב , (בְּרֵאשִׁית לֹא) וְהוֹזִילֵךְ אֶת מִשְׁפַּרְתִּי
עֲשֶׂרֶת מוֹנִים וְלֹא גָתְנוּ אֱלֹהִים לְהִרְעַ עַמְדִּי . מֵאֵי מוֹנִים , כְּתָרְגוֹם זִינֵין ,
וּכְתִיב (וַיִּקְרָא יוֹ) לְשַׁעֲרִים אֲשֶׁר הֵם זִוְנִים אֲנֹוּרִיהֶם . מוֹנִים , מֵינִים
כְּמִשְׁמַעוּ . וְעֲשֶׂרָה זִינֵין אֵינֹון דְּזִרְשִׁין וְקוֹסְמִין בְּכַתְרִין תַּתְּאִין וּכְלָהוּ
עֶבֶד לְקַבְלִיה .

עֲשֶׂרָה זִינֵין אֵינֹון , דְכַתִּיב , (דְּבָרִים יוֹ) קוֹסְמִים מֵעוֹנֵן וּמִנֹּוֹשׁ
וּמִכְשָׁף וּזְזוּבֵר וְזוּבֵר וְשׁוֹאֵל אוֹב וַיְדַעֲנוּ וְדוֹרְשׁ אֶל הַמַּתִּים , הֵא
עֲשֶׂרָה אֵינֹון .

אָמַר רַבִּי יוֹסִי נֹוֹשׁ וְקָסַם , תְּרֵי זִינֵי אֵינֹון , וּבְדִרְגָּא וְזַד סִלְקִין . וְכַד
אֶתָּא בְּלָעָם בְּקָ סָם עֶבֶד לְקַבְלִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל . וְהֵינֵנוּ דְכַתִּיב ,
(בְּמִדְבָר כַּב) וְקַסְמִים בְּיָדָם . וְלְקַבְלִיה דִּיעֲקֹב אֶתָּא לְבָן בְּנוֹשׁ , הֵא
וְהֵא לֹא סִלְיָו בִּידִיָּהוּ הֲדָא הוּא דְכַתִּיב , (שָׁם כַּג) כִּי לֹא נֹוֹשׁ
בִּיעֲקֹב וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל . כִּי לֹא נֹוֹשׁ בִּיעֲקֹב בְּקַדְמִיתָא בְּיוֹמוּ
דְּלְבָן . וְלֹא קָסַם בְּיִשְׂרָאֵל לְבִתֵּר בְּיוֹמוּ דְּבְלָעָם .

אָמַר בְּלָעָם לְבָלֵק , תָּא וְזוּי , מֵאֵן יָכִיל לְהוֹן . דְּכָל קַסְמִין וְזִרְשִׁין
דְּבְכַתְרִין דִּיכֹן , מִקְיוּפָא דְּמַלְכוּתָא דְּלְעִילָא (וְתַתָּא) מִתְעַטְרֵן (דְּהֵא) ,
וְהוּא אֶתְקַשֵּׁר בְּהוּ , דְכַתִּיב יִי אֱלֹהֵי עַמּוֹ וְתִרְוַעַת מִלְּךָ בּוֹ .

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְזַס וְשָׁלוֹם דְּהוּה יַדַּע בְּלָעָם בְּקַדוּשָׁה דְּלְעִילָא (דָּף
קָסוּ ע"ב) כָּלִל . דְּהֵא קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא לֹא אֶ תְּרַעֵי בְּעָם וְלִישָׁן
אֲנֹוּרָא דִּישְׁתַּמְשׁ בִּיקְרִיה , אֶלָּא בְּזוּי קְדִישִׁין . וְאָמַר (וַיִּקְרָא יֵא)
וְהִתְקַדְּשִׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוּשִׁים , מֵאֵן דְּאֵינֹון קְדִישִׁין יִשְׁתַּמְשׁוּן
בְּקַדוּשָׁה , יִשְׂרָאֵל אֵינֹון קְדִישִׁין דְכַתִּיב , (דְּבָרִים יד) כִּי עַם קְדוּשׁ
אֶתָּה . אֶתָּה קְדוּשׁ וְלֹא עַם אֲנֹוּרָא .

מֵאֵן דְּאֵינֹון מְסַאֲבִין , מְסַאֲבוּ אֲזַדְמֵן לֹון לְאִסְתַּאֲבָא עֲלִיה . כְּתִיב ,
(וַיִּקְרָא יג) טָמֵא הוּא בְּרַד יֵשֵׁב מוּזוּץ לְמוֹנֵזָה מוֹשְׁבּוֹ . וּמְסַאֲבָא
לְמְסַאֲבָא קְרִי דְכַתִּיב , (שָׁם) וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא , מֵאֵן דְּאִיהוּ טָמֵא ,
לְטָמֵא יִקְרָא , כָּלִל אֵיִל בְּתַר זִינֵיה .

אמר רבי יצחק , יאות הוא ליעקב דהוה קדישא לומר דאסתאב
בלבן ובזרשוי, או שבזא הוא דיליה. אמר ליה רבי יוסי, אף על גב
דקאמר רבי יהודה, אנא מסייע לך. דהא כתיב, (בראשית כז) אנכי
עשו בכורה. וכי יאות הוא לצדיקא כיעקב למזולף שמייה בשמא
דמסאבא, אלא אנכי, פסקא טעמא. ואמר אנכי מאן דאנא, אבל
עשו בכורה והא אוקמוה.

אוף דכא, ויהי לי שור וזמור, לומר לא תשוי לכהן ורעותה להדיא
ברכתא דבריה לי אבא דאתקיים בי. הוא פריך לי הוה גביר
לאזייה ויש תזווי לך בני אמה, בגין סף עבדה יעקב. לאדני לעשו.
הוא פריך לי ברוב דגן ותירוש. הא לא אתקיים בי, דלא אזרנא
לון. אלא, ויהי לי שור וזמור צאן ועבד, רעי ענא פוזקלא. הוא
פריך לי, מטל השמים ומשמני הארץ. הא לא אתקיים בי, בגין דהא
עם לבן גרתי, פגורא. דלא הוה לי ביתא וזא כל שפן משמני
הארץ. וכל דא בגין דלא יסתכל ביה כיעקב על אינון ברכאן
ויקטרג עמיה.

רבי אבא אמר כתיב ביה כיעקב (בראשית כה) איש תם יושב
אהלים, גבר שלים. בגין דאיהו יתיב בתרין משפזין עלאין. ואשלים
להאי גיסא ולהאי גיסא, ואיהו לא אמר דאסתאב בזרשוי. אבל על
מה דקאמר רבי יהודה, בגין דלבושי שלים על טיבו וקשוט דעביד
ליה קודשא בריה הוא. דכל עלמא ידעי עובדוי דלבן מאן אינון,
ובאן יכיל לאשתזבא (ס"א מניה, כל עשרין שנין דהויתני עמיה)
מקטרוגא דיליה דבעי לאובדא לי. (ס"א ואנא יתיבנא ועבדנא עמיה
עשרין שנין) וקודשא בריה הוא שזבני מניה. וכלא הוה בגין דלא
יסתכל ביה עשו דאתקיימו ביה אינון ברכאן, ולא נטר ליה דבבו.
ועל דא כתיב, (הושע יד) פי ישראל דרסי יי וגו', וכתיב, (דברים יז)
תמים תהיה עם יי אלהיך: